

Ο εξορθολογισμός ήταν απαραίτητος

Ο Λεωνίδας Χριστόπουλος, διευθύνων σύμβουλος του ΕΚΚΟΜΕΔ, μιλάει στην «Κ» για τις προκλήσεις του νέου φορέα

Συνέντευξη στον ΑΙΜΙΛΙΟ ΧΑΡΜΠΗ

Η ιστορία κτισίματος του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας (ΕΚΚΟΜΕΔ) μοιάζει με εκείνη του γεφυριού της Αρτας. Ήταν περίπου ενάμιση χρόνο πριν, τους πρώτους μήνες του 2023, όταν έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση σχεδιάζει τη συνένωση του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου και του ΕΚΟΜΕ κάτω από κοινή στέγη στο υπουργείο Πολιτισμού, προκειμένου να λήξει η δυσαρκία όσον αφορά την οπτικοακουστική παραγωγή στην Ελλάδα.

Στο μεταξύ μεσολάβησαν οι εκλογές του Ιουνίου 2023, οι οποίες έβλεπαν το σχέδιο στον «πάγο», στέλεχη παραιτήθηκαν, η δημόσια διαβούλευση για τον νέο νόμο που θα συνόδεε τη συνένωση πέρασε από σκαμπανεβάσματα. Ταυτόχρονα, από τον περασμένο Μάιο το σύστημα cash rebate του ΕΚΟΜΕ, κάρη στο οποίο ξένες και εγχώριες παραγωγές χρηματοδοτήθηκαν γενναία τα τελευταία χρόνια, πάτησε... παύση προκειμένου να εξημερανθεί οικονομικά. Τελικά, με μεγάλη καθυστέρηση ο νέος φορέας συστάθηκε και τυπικά στις 4 Σεπτεμβρίου.

Όλο αυτό το διάστημα ένα πρόσωπο ήταν σταθερά παρόν, διαμορφώνοντας σε μεγάλο βαθμό τις αρχές του νόμου καθώς και του σχήματος του καινούργιου οργανισμού: ο νέος διευθύνων σύμβουλος του ΕΚΚΟΜΕΔ Λεωνίδας Χριστόπουλος. Τον συναντήσαμε στο γραφείο του, εν μέσω φρέσκων αντιδράσεων εκ μέρους της κινηματογραφικής κοινότητας, εξαιτίας της αναβολής που δόθηκε στην επαναλειτουργία του cash rebate για τις αρχές του 2025.

«Η επαναλειτουργία του cash rebate για τις αρχές Ιανουαρίου αποφασίστηκε ώστε να καταφέρουμε πρώτα να εξυπηρετήσουμε όσες αιτήσεις είχαν υποβληθεί έως 10/5 και δεν έχουν εξυπηρετηθεί. Θεωρώ ότι η πιο αξιόπιστα επιλογή, και προς το εσωτερικό και προς το εξωτερικό, είναι να ξεκινήσει ο οργανισμός “καθαρός”, έχοντας τακτοποιήσει όλες τις εκκρεμότητες.

Για να πάμε στην επόμενη μέρα πρέπει να φτιάξουμε έναν ισχυρό φορέα που να εξυπηρετεί όλο τον κλάδο. Που θα έχει καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση και θα γίνει το «σπίτι» των καλλιτεχνών - παραγωγών.

Το κλείσιμο της πλατφόρμας για νέες αιτήσεις τον Μάιο ήταν μια απαραίτητη απόφαση, με την οποία είχαν συμφωνήσει οι περισσότεροι. Πλέον είμαστε βέβαιοι ότι η πλατφόρμα θα επαναλειτουργήσει τον Ιανουάριο, καθώς οι απαραίτητες υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες πρέπει να προσθέσω πως είναι αρκετά σύνθετες, είναι σχεδόν έτοιμες. Θέλω να πω ότι τα υπουργεία Πολιτισμού και Οικονομικών μάς έχουν στηρίξει πολύ με τους απαραίτητους πόρους ώστε να ολοκληρώσουμε όλες τις εκκρεμότητες του 2024, τόσο για το κομμάτι των επιλεκτικών προγραμμάτων όσο και για το cash rebate. Πρόβλημα αξιοπιστίας δεν τίθεται. Προφανώς υπάρχουν κάποιες δυσκολίες με την παράταση του κλεισίματος για νέες αιτήσεις, είμαστε όμως σε συνεργασία με τους παραγωγούς για να επιλυθούν και αυτές άμεσα. Κατά τη γνώμη μου θα ήταν δείγμα αναξιοπιστίας να ανοίξει η πλατφόρμα έχοντας ακό-

«Ο κινηματογραφικός - οπτικοακουστικός τομέας έχει τεράστια προοπτική για την Ελλάδα», λέει στην «Κ» ο Λεωνίδας Χριστόπουλος, διευθύνων σύμβουλος του ΕΚΚΟΜΕΔ, που συστάθηκε και τυπικά στις 4/9.

μα οικονομικές εκκρεμότητες», σημειώνει ο κ. Χριστόπουλος. Ο ίδιος ασχολείται με τα οπτικοακουστικά από το 2019, ως γενικός γραμματέας του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και, όπως λέει, από τότε έμαθε πολλά: «Έχω μεγάλη εμπειρία στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση δημοσίων πολιτικών σε διάφορα πεδία. Ο κινηματογραφικός - οπτικοακουστικός τομέας έχει τεράστια προοπτική για την Ελλάδα και έπρεπε να εξορθολογιστεί σε διοικητικό - κρατικό επίπεδο προκειμένου να μπορέσει να κάνει το μεγάλο άλμα και να βρεθεί στον παγκόσμιο χάρτη της οπτικοακουστικής βιομηχανίας. Είχαμε ένα ΕΚΚ με 50 χρόνια ιστορίας αλλά μικρό από άποψη προϋπολογισμού κι ανθρώπινου δυναμικού και ένα ΕΚΟΜΕ με μεγάλο μπάτζετ, όμως επίσης δομημένο ανορθολογικά - και όλο αυτό το σχήμα δεν επικοινωνούσε αποτελεσματικά μεταξύ του και δεν λάμβανε υπόψη τις νέες εξελίξεις (τεχνο-

λογικές, οικονομικές κ.ά.). Οπότε αντιλήφθηκα ότι η χώρα και ο χώρος χρειάζονται μια καινούργια πολιτική και ένα νέο αφήγημα να ισχυρές βάσεις. Ο μόνος δρόμος για να πάμε στην επόμενη ημέρα είναι να φτιάξουμε έναν ισχυρό φορέα που να εξυπηρετεί όλο τον κλάδο. Έναν ενιαίο φορέα που θα έχει καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ορθολογικές και γρήγορες διαδικασίες και θα γίνει το “σπίτι” των καλλιτεχνών - δημιουργών».

Η καχυποψία

Για την ώρα οι καλλιτέχνες - δημιουργοί - παραγωγοί μέσω ανακοίνωσης του σωματείου τους (ΕΣΠΕΚ) βλέπουν μάλλον με καχυποψία την αποκλειστικά τεχνοκρατική σύνθεση του νέου Δ.Σ. του οργανισμού. «Το Δ.Σ. του νέου οργανισμού δεν λαμβάνει πλέον αποφάσεις που σχετίζονται με καλλιτεχνικά κριτήρια (προεργασίες, εγκρίσεις, υπαγωγές έργων) ή ευρύτερα ζη-

τήματα καλλιτεχνικής φύσεως, όπως το Δ.Σ. του πρώην ΕΚΚ. Σκοπός του είναι η διοίκηση του οργανισμού και η επίλυση διαφόρων διαχειριστικών οικονομικών θεμάτων. Για τον λόγο αυτό συνεδριάζουμε σε εβδομαδιαία βάση. Όπως γνωρίζετε, το Δ.Σ. που διορίστηκε είναι μεταβατικό, σύμφωνα με τον νόμο για την επιλογή διοικήσεων, και έχει 12μηνη θητεία. Η τεχνοκρατική επάρκεια των μελών του είναι κρίσιμη, καθώς υπάρχουν ζητήματα τα οποία σχετίζονται με τη συγχώνευση και τη μετάβαση στον νέο οργανισμό, γεγονός που απαιτεί πολύ καλή γνώση νομικών και οικονομικών προκειμένου να σπηθεί ο νέος οργανισμός. Και βέβαια στο Δ.Σ. συμμετέχουν μέλη με γνώση του οπτικοακουστικού χώρου καθώς και των δύο προηγούμενων οργανισμών, όπως για παράδειγμα η πρόεδρος, η οποία γνωρίζει εις βάθος τον τρόπο λειτουργίας και του ΕΚΚ και του ΕΚΟΜΕ. Αντιθέτως, όπου υπάρχουν αξι-

ολογήσεις και αποφάσεις που περιλαμβάνουν καλλιτεχνικά κριτήρια, αυτές διενεργούνται ή λαμβάνονται από τους αξιολογητές και απλώς επικυρώνονται με απόφαση του αρμόδιου εκτελεστικού οργάνου. Προσωπικά μου άποψη είναι πως η “τεχνοκρατική” διοίκηση και διαχείριση ενός πολιτιστικού οργανισμού είναι κρίσιμη για τα πρώτα βήματα του οργανισμού, πρέπει να συνδέσει με ζητήματα καλλιτεχνικής στρατηγικής κατεύθυνσης, στα οποία οι δημιουργοί του χώρου θα έχουν σημαντικό ρόλο. Θα πρέπει να δούμε πως θα υπάρξει το κατάλληλο διοικητικό σχήμα που θα τα συνδέσει όλα», απαντά ο κ. Χριστόπουλος.

Το βασικό ζήτημα βέβαια που απασχολεί τους Έλληνες δημιουργούς είναι η χρηματοδότηση μέσω των κρατικών ενισχύσεων, οι οποίες παραμένουν από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη. «Προφανώς και η χρηματοδότηση έχει τεράστια σημασία. Δεν μπορείς να λες ότι θέλω ελληνικό σινεμά με διακριτά ταυτότητα, που να βγαίνει έξω και να παίρνει βραβεία, με συνολικό μπάτζετ 3,5 εκατ. ευρώ. Ένας από τους βασικούς στόχους τώρα και στην επόμενη περίοδο είναι να αυξηθούν οι πόροι για τα επιλεκτικά προγράμματα που αφορούν τον ελληνικό κινηματογράφο. Ήδη από το 2025 θα έχουμε αυξημένο μπάτζετ για τα επιλεκτικά προγράμματα. Ως προς τους κανόνες και τις διαδικασίες που υφίστανται ήδη οι μηχανισμοί χρηματοδότησης των επιλεκτικών προγραμμάτων, τίποτα δεν θα αλλάξει. Ούτε και ως προς τους ανθρώπους που διαχειρίζονται και αξιολογούν τα προγράμματα αυτά. Θα προσπαθήσουμε να τα ενισχύσουμε και να τα κάνουμε πιο αποτελεσματικά με την προσθήκη ανθρώπινων πόρων και τεχνολογικών εργαλείων. Για παράδειγμα, σχεδιάζουμε να επεκτινάσουμε το επιτυχημένο σύστημα των readers ανοίγοντάς το σε ένα ενιαίο μητρώο αξιολογητών - μπορεί να γίνει και για το rebate - με ιδιότητες επιμετρογώνες του χώρου, από το οποίο ο φορέας θα αντλεί ανάλογα με τις ανάγκες του».

Οι στόχοι των 100 πρώτων ημερών

Σε έναν νέο πρωθυπουργό ρωτούν συνήθως τι θα κάνει τις πρώτες 100 ημέρες διακυβέρνησης. Ο αντίστοιχος μικρός «πρωθυπουργός» των οπτικοακουστικών, τι προαναγγέλλει; «Πρώτη προτεραιότητα είναι να ολοκληρωθεί η λειτουργία των χρηματοδοτικών εργαλείων. Να εξασφαλίσουμε γρήγορα τους αντίστοιχους πόρους και για το 2025. Θέλω όμως να σταθώ ειδικά στον νέο νόμο όπου για πρώτη φορά διασφαλίζεται πως το 50% των τελών συνδρομητικής τηλεόρασης δεν θα πηγαίνει πια στον γενικό προϋπολογισμό, αλλά θα είναι απευθείας έσοδο για τον οργανισμό και τον κινηματογράφο. Έτσι σε επίπεδο τακτικού προϋπολογισμού θα έχουμε σημαντική αύξηση ήδη από το 2025. Επιπλέον, προωθούμε άμεσα ζητήματα οπτικοακουστικής παιδείας και κατάρτισης, τα οποία ήδη δουλεύουμε για να καράξουμε μια εθνική στρατηγική σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ και το υπουργείο Παιδείας».

Είναι όμως στη λογική μιας κυβέρνησης, που ομνύει στην ιδιωτική πρωτοβουλία και τις επενδύσεις, η κρατική ενίσχυση σε πρότζεκτ ειδικά των πιο νέων που παρέχουν ελάχιστες εγγυήσεις κερδοφορίας; «Αρχικά, οι νέοι σε οποιονδήποτε τομέα χρειάζονται στήριξη –

οικονομική, αλλά και σε επίπεδο διευκόλυνσης, απλοποίησης διαδικασιών κ.λπ. Γενικότερα ο πολιτισμός και τα οπτικοακουστικά χρειάζονται την κρατική στήριξη, όπως το έχει αναγνωρίσει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα από τους κανονισμούς της. Από εκεί κι έπειτα –και επειδή είμαστε μέρος μιας κυβέρνησης με φιλελεύθερο προσανα-

Στον νέο νόμο για πρώτη φορά διασφαλίζεται πως το 50% των τελών συνδρομητικής τηλεόρασης θα είναι απευθείας έσοδο για τον οργανισμό και τον κινηματογράφο.

τολισμό– η καλλιτεχνική δημιουργία μπορεί να συμβαδίσει με την οικονομική ανάπτυξη, όπως συμβαίνει σε κάθε αγορά. Επενδύσεις «υψηλού ρίσκου» σε νέες δημιουργίες τις κάνεις συνειδητά, καθώς από αυτές μπορεί να αναδειχθούν σε παγκόσμιο επίπεδο σημαντικοί δημιουργοί. Γνωρίζω ότι και ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης –φάνηκε και στις δηλώσεις του στη ΔΕΘ– θέλει να προωθήσει τη δημιουργική

βιομηχανία και συγκεκριμένα τα οπτικοακουστικά». Μια ακόμη ανησυχία των ανθρώπων του κλάδου έχει να κάνει με τη νομικά θεσπισμένη απόδοση στην ελληνική κινηματογραφία του 1,5% επί του κύκλου εργασιών των ξένων πλατφορμών που λειτουργούν στη χώρα, η οποία δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ. «Κατανοώ τη συγκεκριμένη θέση, αλλά δεν είναι τόσο απλό ζήτημα. Υπάρχει ο νόμος του 2021 που προβλέπει το νομικό πλαίσιο και χρειάζεται δουλειά για την εφαρμογή. Για παράδειγμα, πρέπει να ελεγχθεί από νομική άποψη αν έχει γίνει επανεπένδυση, όπως π.χ. στην περίπτωση του Netflix με την αγορά σειρών και ταινιών που ήδη βλέπουμε. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να δούμε συνολικά πώς όλοι μπορούν να συνεισφέρουν στους πόρους που χρειαζόμαστε με ρεαλιστικό τρόπο. Γι' αυτό ξεκινάμε και τη μεγάλη συνεργασία με το γαλλικό CNC (το αντίστοιχο Κέντρο Κινηματογράφου), υπογράφοντας μνημόνιο συνεργασίας για να μας βοηθήσουν σε διάφορους τομείς, ανάμεσα στους οποίους και το πώς θα αυξήσουμε τους διαθέσιμους πόρους. Η συνεργασία δεν θα είναι πάνω σε αφηρημένες ιδέες, αλλά σε πρακτικό επίπεδο, με ποιους τρόπους εισπράττονται τα χρήματα, μέσω ποιων μηχανισμών κ.λπ.».